

Faroe Islands at the dawn of 2021 Report of a Listening Post held January 13th on Hotel Hafnia

Conveners:

Jóhanna Andreassen, Jan Willemoes, Annilisa Klevang, Sanna á Løgmansbø, Magni Mohr & Herluf Sørensen

PART 1: THE SHARING OF PREOCCUPATIONS AND EXPERIENCES

In this part, the Listening Post participants were invited to identify, contribute, and explore their experiences in their various social roles, be they: in work, unemployed or retired; as members of religious, political, neighbourhood, voluntary or leisure organisations; or as members of families and communities. This part was largely concerned with what might be called, 'the stuff of people's everyday lives': the 'socio' or 'external' world of participants.

PART 2: IDENTIFICATION OF MAJOR THEMES

In Part 2 the aim was to identify collectively the major themes emerging from Part 1.

Magt og autoritet vender på hovedet

Tilliden til sygehusvæsenet er forsvundet, når de ensidigt fokuserer på Corona og forsømmer andre ansvar og opgaver, som har langt større alvor og konsekvens for de fleste. Nogle få personer i offentlighedens søgelys har større indflydelse end de faggrupper og autoriteter, som reelt skal styre og bestemme (ex Pál Weihe).

"Regeringen lukker væresteder for kunstnere, der arbejder for sig selv i små rum, men tillader at der spilles håndbold i en stor hal. Hvor er proportionerne henne og hvem bestemmer dét?"

Trump har enorm personmagt gennem de sociale medier, men er nu selv blevet ekskluderet og stemplet som Fake News. Det er blevet vendt på hovedet.

"Vores kulturminister, Jenis, bandlyser støtte til en ungdomsfilm med bandeord, men hvor er vi henne, når den institution, som skal sikre talefrihed også bliver den, der indskrænker talefrihed og kunstnerisk råderum? Det er vel en kastration af "gammel magt", når en person i rolle blot gør, som han selv lyster? Jeg fyldes af væmmelse"

Pædagoger flygter fra omsorgsarbejdet og erstattes af unge ufaglærte. Når lederen beder om overarbejde eller en ekstra indsats kigger de uforstående og fortæller, at de har andre aftaler og en vigtig fritid at tage hensyn til. Lederen: *"Det giver mig en følelse af afmagt og jeg føler mig som en gammel idiot! Hierarkiet vender på hovedet...og mange af dem ved slet ikke hvad arbejde er for noget! I min generation er vi blevet udmattet af at give omsorg og samtidig lede en generation, der er sig selv nærmest. Autoriteten er død. Det er de unge, som har magten idag!"*

Også coronarådgivning og de instanser, som sætter retningslinier, er forbundet med en magt, der opleves både overgribende og befriende, men det er en ny og anderledes magt.

"Som leder i ældresektoren har jeg skullet tage stilling til, hvem af mine folk, som skal vaccineres. Det er et uhyggeligt stort ansvar og hvordan forvalter jeg dén magt? Hvordan vælger jeg til og vælger fra? Hvorfor er der ikke en myndighed, der tager de beslutninger? Det udfordrer de etiske forhold i både mig og vores samfund."

"Jeg vælger at stole på autoriteten og myndighederne...hvor ville jeg ellers være henne? Jeg har brug for at få dækket mit behov for tryghed, så jeg kan ikke andet end stole på, at nogen har styr på vaccine oa."

Polarisering skaber apati i midten

Vi skal hele tiden tage stilling til *enten* det ene *eller* det andet og oplever en øget polarisering i vores tilværelse. Du kan ikke holde med to fodboldhold fra samme by (HB eller B36), men skal vælge et ståsted eller et standpunkt, der skaber en modpol og udelukker alternativet.

Polariseringen i det politiske liv er enorm og der eksisterer ikke nogen eller noget i midten, der formår at binde fløjene sammen. Det medfører, at vi ikke længere er istand til at regulere ujævnhederne og fordele goderne til gavn for de fleste. Politikeren: *"Det er paradoksalt, at det sker i et så rigt land som vores. Hvordan får vi skabt muligheder for, at alle får en mulighed?"*

De sociale medier har en voldsom magt og skaber en kultur, der fremmer at være enten for eller imod, og polariseringen øges.

"Der er et battle igang mellem magtbalancerne, hvor jeg skal finde mig selv og finde ud af, hvordan jeg kommer videre. Men i dét spændingsfelt oplever jeg en eller anden form for præstationsangst...og jeg kan ikke andet end trække mig tilbage...og bliver passiv".

Videnskab eller Personsmagt?

Vi er i en diskurs og et paradigmeskift. Tidligere var videnskaben den troværdige og dominerende autoritet, der som magtinstans havde en definitionsret og sandhedsværdi. I dag er troværdighed i større grad knyttet til personer, meninger og anskuelser, der eksisterer på sociale medier og nyhedsplatforme uden research og kritisk journalistik. *"Han sagde det i radioen...ergo er det sandt."*

"Joe Rogan har en podcast, som er en langt mere troværdig kilde end sygehusvæsenet! Han har et ufatteligt antal følgere og sætter dagsordenen i store dele af verden. Én mand med adgang til internettet har mere magt end alverdens myndigheder og institutionelle autoriteter!"

Vi skal i højere grad forholde os til et bombardement af informationer og stillingtagen uden bevis og evidens. Idag produceres videnskabelige artikler om, hvor lidt videnskabelig de videnskabelige artikler egentlig er.

Læreren: *"I skoleverdenen er youtube idag en sandhed for eleverne. Det skaber en hob af uvidende unge mennesker...en opkobling på internettet sætter vores viden og videnskab i nødsporet, når vi uddanner vores børn og unge."*

"Måske har autoritetsinstitutionerne nået en nedre grænse, med persons- og personlighedsstyring som det nye paradigme? Den gamle autoritet eksisterer ikke længere."

Pøbelens psykologi sætter kursen

Der er en massepåvirkning af borgerne i samfundet, som primært stammer fra sociale medier, specialister i medie billedet, influencers og podcasts. Påvirkningen er både bevidst og ubevidst, og den er ofte koblet på, at du bliver én i en gruppe, hvor alle har samme mening. Det opleves som om, vi er en del af en pøbel, hvor alle løber hovedløse i samme retning uden egen integritet og identitet.

"Jeg oplever, at vi styres af personer og ukritisk sluger det de siger! Jeg er skuffet over, at der ikke er mere "underground movements"...vi er alt for nemme at styre."

Vi er produkter af processer på gruppeniveau, hvor vi mister noget af os selv. Vi havner i en tilstand, hvor vi ikke kan tænke og handle. Vi står stille, istedet for at handle på det, som kræver handling, for at vi kan komme videre.

Skyld og skam styrer skuden

Vores samfund er så lille og tæt knyttet, at alle ved alt om alle. Det er ubehageligt og har store konsekvenser at skille sig negativt ud fra mængden. Ingen vil være skyld i, at naboen eller kollegaen smittes med corona med de store ringvirkninger, som det har i et småsamfund. Det er forbundet med megen skam, der under overfladen er et kraftfuldt og styrende parameter i vores

samfund og samvær med hinanden. I dag er vi mindre bange for at blive smittet af corona, men meget skræmte over at være den der smitter andre.

Moderen: *"Min afgørelse vedrørende mit barn og corona retningslinier i børnehave og skole, har også indflydelse på andre mødre og deres børn. Jeg vil ikke være anderledes eller gøres til genstand for andres samtale om mig, så jeg følger mængden..."*

På Færøerne har vi et naturligt samlingspunkt og samvær omkring begravelser og højtider, men det kan vi ikke længere. Nu skal vi vælge de få, der kan komme med og skal ekskludere de fleste. Det valg er forbundet med skyldfølelse og skam.

Vi må afstå fra at hjælpe, hvor det er naturligt. *"Det er svært at sige "Desværre...jeg kan ikke hjælpe dig!" Det gør det svært for mig at forblive tro mod mig selv og jeg bliver amputeret i mit liv. Jeg er efterhånden blevet til en anden person...! Hvor er vi på vej hen? Jeg væmmes ved min egen adfærd!"*

Vores regering appellerer til vores skyldfølelser, i stedet for til vores ansvarlighed. Vi må passe på, at skyld og skam ikke udvikler sig til kroniske og dominerende følelser i samfundet.

MeeToo skaber passivitet og forskydninger i kønsroller

MeeToo bølgen har sat sig i vores normale og sunde omgang med hinanden. Flere og flere er blevet forsigtige, og er bange for at blive uberettiget anklaget for noget de ikke har gjort. Nu er der lov om gyldigt samtykke inden samleje og måske kan du uberettiget blive anklaget for voldtægt? Det er næsten den omvendte bevisbyrde....du skal bevise, at du er uskyldig.

Mand: *"Jeg har det, som når jeg møder en politibil, der kører bag ved mig....jeg ved ikke, om jeg har gjort noget galt og bliver anklaget. På samme måde har jeg udviklet allergiske reaktioner i MeeToo bølgens kølvand, og det hæmmer mig i mit liv."*

Hvordan påvirker det mænd, kønsroller og balancerne i hjemmene og på arbejdspladser?

Vi søger efter krænkelse inden for alle kategorier af livet. Det medfører en "skjult kontrol", der resulterer i passivitet, tilbagetrækning og unaturligt samvær.

Er vi et samfund på dope?

Det lader til, at vi mæsker os i vores egen selvtilfredshed og beskæftiger os hellere med dét, som er uden for os selv og vores samfund (eks Trump og jordskred i andre lande). Måske lever vi endnu mere i en boble, end vi gjorde ved sidste års Lyttepost? Vi bruger masser af medicin, narkotika, "Magic mushrooms" og andre rusmidler. Gad vide om kristendom og tro også er en slags dope, der afskærmer os fra den vanskelige virkelighed omkring os? Er Corona også dope, der berettiger selvoptagethed og egenlyst. *"Når vi bliver bange, så kommer det primitive frem i os."*

PART 3: ANALYSIS AND HYPOTHESIS FORMATION

In Part 3, the participants were working with the information resulting from Parts 1 & 2, with a view to collectively identifying the underlying dynamics both conscious and unconscious that may be predominant at the time; and developing hypotheses as to why they might be occurring at that moment. Here, participants were working more with what might be called their 'psycho' or 'internal' world: their collective ideas and ways of thinking that both determine how they perceive the external realities and shape their actions towards them.

Hypotese 1: Pøbelens psykologi og skyldfølelse truer det sunde og sammenhængende samfund

Sociale medier og øget personsmagt skaber en pøbel, hvor den enkelte løber med som en blind høne. Mennesket er et floksdyr og du skal være i en flok, for at være en del af en helhed. Færøerne er et småsamfund med stærke normer og sociale sanktioner, der skaber gode kår for, at pøbelens psykologi trives.

Derfor oplever borgeren angst og ubehag ved risikoen for at være dén, der forårsager corona smitte hos naboer, kollegaer og nærmiljø. Samtidig oplever den enkelte i pøbelen et tab af integritet og identitet, der skaber et behov for et relationelt fodfæste og bekræftelse af sig selv, som god nok. Under overfladen truer dominerende følelser af skyld og skam, som bliver styrende i adfærd og samvær.

Det resulterer i at borgeren både søger ufrivillig isolation og små netværksbobler. Afstanden mellem os øges. De mindre netværksbobler udvikler sig forskelligt og forstår hinanden mindre og mindre, hvilket skaber mindre sammenhængskraft og omsorg i samfundet.

Hypotese 2: Vi opfører os som en struds med hovedet i jorden!

På Færøerne er vi mere opmærksomme på verden omkring os end på vanskelighederne iblandt os. Nationale nyheder fokuserer på "grenj", ligegyldige fortællinger og nye tunneller. Vi bruger ufattelige ressourcer på sociale medier og næsten ingen ressourcer på at handle i vores egen virkelighed med reelle og nødvendige forandringer. Vi opfører os som om vi er på dope og engagerer os ikke i oprør, grænsesætning og nødvendige krav til roller og ansvar.

De ansvarlige handler uden erkendelse i forhold til de grundlæggende udfordringer med marginaleksistenser, ofre, krænkelser og omsorgsløse strukturer, der skabes af samfundet selv.

Derfor oplever borgeren at leve i en uvirkelig virkelighed, hvor realitetstestning ikke spiller en reel rolle i tilværelsen. Det er som om, at vi befinder os i en boble midt i Nordatlanten, hvor vi passivt betragter ulykkelighed, død og angst i vores omverden.

Det resulterer i et samfund, hvor magthaverne tilsyneladende lever i psykologiske forsvar som fortrængning (det eksisterer ikke), forskydning (Trump, MeeToo) og intellektualisering (diskussioner uden handling), med det formål at undgå følelser som ubehag, ydmygelse, isolation, væmmelse og afmagt.

Hypotese 3: Autoriteter skifter form og magten skifter hænder

Institutionelle autoriteter kæmper for sin overlevelse. Personsmagt og sociale medier bliver en magtfaktor, der sætter en ny dagsorden. Traditionelle værdier og varder skælver og forsvinder i disen. De unge tager magten ved at sige nej til den ældre generation, der efterlades i afmagt. Vi efterlyser nye orienteringspunkter til vores navigation i tilværelse og eksistens, men fanges i en kraftig polaritet, hvor vi skal vælge side, frem for at forbinde poler og synspunkter. Der er et paradigmeskift mellem Videnskab og Personsmagt....hvad skal vi tro på? Kan vi tro på os selv?

Derfor oplever borgeren at befinde sig i et vacuum uden naturlig handlingskraft og fremdrift. Vi er bevidste og vidende om alt, men vi gør ikke noget ved det, vi ved der skal gøres noget ved. Følelser af apati, mistillid og ligegyldighed sniger sig ind i tilværelsen, og livet opleves kun levende og dynamisk i polerne og i pøbelen.

Det resulterer i et samfund, hvor autoriteter skifter form og magtbalancerne forandres. I processen bliver samfundet passivt for de fleste, og en markedsplads for de få, som træder frem i den nye virkelighed. Et generationsskifte er under opsejling, hvor en del af magten skifter hænder.

Færøerne den 13. januar 2021:

Jóhanna Andreassen, Jan Willemoes, Annilisa Klevang, Sanna á Løgmansbø, Magni Mohr & Herluf Sørensen